

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 2 lutego 2021 r.

Znak: WK-610/34/4/20/21

Pan
Antoni Byrdy
Burmistrz Miasta
Szczyrk

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w okresie od 7 września 2020 r. do dnia 16 października 2020 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Szczyrk** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 16 października 2020 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 grudnia 2020 r. przez Prezydenta Miasta Szczyrk oraz Skarbnika Miasta, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2018 - 2020 do dnia kontroli, zaniechano dokonania prawidłowych czynności sprawdzających celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez podatnika podatku od nieruchomości danych o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano go do złożenia korekt deklaracji podatkowych oraz do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia. Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Stosownie do art. 274a § 1 tej ustawy, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W myśl art. 274a § 2 tej ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u podatników kontroli podatkowej,*

o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. W myśl art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Powyższe dotyczyło podatnika o nr karty kontowej 0/5400 (osoba fizyczna). Podatnik po zakończeniu umowy dzierżawy zawartej na okres od 20 lipca do 31 sierpnia 2018 r. władał bez tytułu prawnego nieruchomością oznaczoną jako działka nr 8223/1 o pow. 100 m² gruntów stanowiącą własność Miasta Szczyrk w okresie od 1 września do 8 października 2018 r. (powyższe wynikało z ugody z dnia 8 października 2018 r.).

Podatnik nie zadeklarował ww. pow. gruntu do opodatkowania w okresie bezumownego korzystania z niej, a organ podatkowy do dnia zakończenia kontroli nie wezwał podatnika do złożenia informacji na podatek od nieruchomości w tym zakresie.

W myśl z art. 3 ust. 1 ppkt 4 lit. b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 849 z późn.zm.), podatnikami podatku od nieruchomości są m.in. posiadacze nieruchomości lub ich części stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie jest bez tytułu prawnego.

Zgodnie z wyjaśnieniami, pracownicy Referatu Finansowo-Budżetowego Urzędu Miejskiego w Szczyrku nie mieli wiedzy o bezumownym korzystaniu z ww. gruntów.

Zgodnie z § 20 ust. 1 instrukcji stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 59/2005 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 1 września 2005 r. w sprawie ustalenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych /dowodów księgowych/ w Urzędzie Miejskim w Szczyrku, Referat GKUHIR był zobowiązany przekazywać do Referatu Finansowego-Budżetowego dokumenty dotyczące ustalenia należności budżetu, w tym umowy dzierżaw.

W zarządzeniu nie wskazano obowiązku przekazywania informacji o bezumownym korzystaniu z mienia stanowiącego własność gminy.

Za prawidłowego dokonanie czynności sprawdzających mających na celu ustalenie terminowości składania deklaracji oraz stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami odpowiadała Inspektor w Referacie Finansowo- Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawowały p. Kazimiera Egielman – były Skarbnik Miasta, a od 7 lipca 2020 r. p. Sabina Walusiak – obecny Skarbnik Miasta Szczyrk.

Wniosek nr 1

Wezwać podatnika o numerze karty kontowej 0/5400 do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości za grunt przeznaczony pod działalność gospodarczą, z którego korzystał bezumownie po zakończeniu umowy dzierżawy z dnia 20 lipca 2018 r., stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 lit. b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) oraz art. 272 pkt 3 art. 274a § 1, § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Uszczegółowić procedury wewnętrzne w zakresie przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Szczyrku dotyczącej bezumownego korzystania z nieruchomości komunalnych, celem prawidłowego opodatkowania tych nieruchomości mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu dzierżawy:

- *W 2018 r. wydzierżawiono na czas nieokreślony lokal użytkowy o powierzchni 65 m² do celów gastronomiczno-rozrywkowych z pominięciem trybu przetargowego, bez zgody Rady Miejskiej w Szczyrku na:*
 - *odstąpienie od tego obowiązku, czym naruszono art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.). Z powyższego przepisu wynika, że zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu, przy rada gminy może wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.*
 - *dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu, polegającej na oddaniu w dzierżawę mienia gminnego na czas nieokreślony, czym naruszono z art. 18 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875). Z powyższego przepisu wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Do czasu określenia zasad burmistrz może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady. Rada Miejska w Szczyrku nie ustaliła ww. zasad.*

W 2018 r. Miasto rozwiązało umowę użyczenia budynku posadowionego na działce nr 3610 w Szczyrku zawartą z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Promocji i Informacji im. Jana Więzika w Szczyrku. Następnie Miasto Szczyrk zawarło z dzierżawcą lokalu użytkowego w tym budynku (nr karty kontowej 007455) aneksu nr 1/2018 do umowy dzierżawy nr 5/MOKPI/2018 zawartej przez ww. instytucję kultury z tym dzierżawcą (obowiązujący od dnia 1 marca 2018 r.).

Zgodnie z postanowieniami aneksu nr 1/2018 r. zawartego w dniu 20 lipca 2018 r. „Gmina Szczyrk w związku z rozwiązaniem umowy dzierżawy pomiędzy nią a Miejskim Ośrodkiem Kultury, Promocji i Informacji im. Jana Więzika w Szczyrku stała się, w jego miejsce stroną umowy dzierżawy 5/MOKPI/2018 jako Wydierżawiający, zawartej na czas nieokreślony.”

W ww. aneksie wskazano przedmiot dzierżawy i czynsz dzierżawny.

Przed zawarciem ww. aneksu i kontynuowaniem dzierżawy ww. lokalu użytkowego nie przeprowadzono przetargu ani nie uzyskano zgody Rady Miejskiej w Szczyrku na bezprzetargowe wydzierżawienie tego lokalu.

Zgodnie z wyjaśnieniami, Gmina Szczyrk na podstawie wyżej powołanego aneksu nr 1/2018 r. wstąpiła, stosownie do art. 518 § 1 pkt 3 kodeksu cywilnego, w stosunek prawny dotychczasowego poddzierżawiającego - Miejskiego Ośrodka Kultury Promocji i Informacji

im. Jana Więzika z siedzibą w Szczyrku, który nie był związany wymogami art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Nie zawarła zatem samoistnej umowy dzierżawy, dla której zachodziłaby konieczność uzyskania zgody Rady Miejskiej w Szczyrku.

Zgodnie z brzmieniem art. 668 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.) w związku z art. 694 § 1 i § 2, najemca może rzecz najętą oddać w całości lub części osobie trzeciej do bezpłatnego używania albo w podnajem, jeżeli umowa mu tego nie zabrania. Stosunek wynikający z zawartej przez najemcę umowy o bezpłatne używanie lub podnajem rozwiązuje się najpóźniej z chwilą zakończenia stosunku najmu.

Tym samym stosunek prawny pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Kultury Promocji i Informacji im. Jana Więzika a dotychczasowym poddzierżawcą -dzierżawcą o numerze karty kontowej 007455 uległ rozwiązaniu najpóźniej w chwili rozwiązania umowy pomiędzy Miastem Szczyrk a Miejskim Ośrodkiem Kultury, Promocji i Informacji im. Jana Więzika w Szczyrku.

Dlatego też brak było możliwości przekształcenia tego stosunku prawnego na podstawie art. 518 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny w stosunek dzierżawy, pomiędzy Gminą Szczyrk jako Wyzierżawiającym, a dzierżawcą o numerze karty kontowej 007455, jako dzierżawcą.

Przygotowanie postępowania na dzierżawę ww. lokalu użytkowego należało do Inspektora w Referacie Gospodarki Komunalnej, Urbanistyki, Handlu i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Szczyrk w zakresie przygotowania oraz przeprowadzania postępowań dotyczących oddawania nieruchomości w dzierżawę na okres dłuższy niż 3 lata zgodnie z wymogami art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 ust. 1 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

- *W latach 2019 - 2020 (do dnia kontroli) zaniechano naliczenia dzierżawcom nieterminowo regulującym czynsz, będących przedsiębiorcami o numerach kart kontowych: 007456, 007455, 007568, 007025, 008254, 009178 należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40 euro/70 euro, czym naruszono art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2019 r, poz. 118 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, rekompensata za koszty odzyskiwania należności, stanowiąca równowartość kwoty:*
 - 1) 40 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5.000 złotych;
 - 2) 70 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego jest wyższa niż 5.000 złotych, ale niższa niż 50.000 złotych;

3) 100 euro – gdy wartość świadczenia pieniężnego jest równa lub wyższa od 50.000 złotych. Ponadto zgodnie z przepisami art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z dnia 2019 r. poz. 896 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Zgodnie ze złożonymi w trakcie kontroli wyjaśnieniami, w związku z dużą rotacją na stanowisku inspektora zajmującego się rozliczaniem należności cywilnoprawnych, wezwania do zapłaty należności z tytułu rekompensaty dla powyższych dzierżawców zostały wystawione w dniu 9 października 2020 r.

Powyższe dotyczyło 6 kontrahentów, którzy z opóźnieniem uregulowali należności z tytułu dzierżawy nieruchomości komunalnych wynikających z 32 faktur.

W trakcie kontroli naliczono zaległe należności z tytułu ww. rekompensaty, za wyjątkiem należności z tytułu ww. czynszu nieterminowo uregulowanych w: grudniu 2019 r., styczniu i lutym 2020 r. (kontrahent nr 007025) oraz styczniu 2020 r. (kontrahent nr 007568).

Zadania w zakresie naliczania rekompensat należały do pracowników Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowały: p. Kazimiera Egielman – były Skarbnik Miasta Szczyrk, a od 7 lipca 2020 r. p. Sabina Walusiak – obecny Skarbnik Miasta Szczyrk, której 17 lipca 2020 r. powierzono obowiązki i odpowiedzialność skarbnika (głównego księgowego), wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) upoważnieniem nr Or.Sa.0052.23.2020.

Wniosek nr 4

Naliczyć oraz wyegzekwować od dzierżawców o numerach kart kontowych: 007025, 007568 należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 935 z późn. zm.), mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z dnia 2019 r. poz. 896 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Szczyrk w zakresie naliczania dzierżawcom należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2020 r, poz. 935 z późn. zm.), mając na uwadze na uwadze art. 68 ust. 1 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie sprzedaży nieruchomości:

- W 2019 r. sprzedano nieruchomość gminną w trybie bezprzetargowym dla poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych, na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 z późn. zm.),

pomimo braku weryfikacji, czy sprzedawana działka mogła w sposób funkcjonalny poprawić warunki zagospodarowania innej działki sąsiedniej, stanowiącej własność innych osób (fizycznych lub prawnych). Zgodnie z ww. przepisem, nieruchomości jest zbywana w drodze bezprzetargowej, jeżeli przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej części, jeśli mogą poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej części nabyć, jeżeli nie mogą być zagospodarowane jako odrębne nieruchomości.

Powyższe dotyczyło: działki o nr 8253/1, o pow. 0,0215 ha, do której oprócz działek będących własnością przyszłego nabywcy (dz. 2816/1 i 2813/1) oraz działki gminnej, przylegała działka stanowiąca własność innej osoby fizycznej, której w sposób funkcjonalny mogła poprawić warunki zagospodarowania działka 8253/1.

Nie wykazano, aby sprzedawana działka mogła poprawić warunki zagospodarowania wyłącznie nieruchomości stanowiącej własność osoby, na rzecz której dokonano sprzedaży tej działki. Nie zaszyły zatem okoliczności zbycia nieruchomości w trybie bezprzetargowym z art. 37 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy.

Ponadto zgodnie z uzasadnieniem do uchwały Nr VI/43/2019 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 kwietnia 2019 r. oraz wyjaśnieniem zawartym w protokole nr VI/2019 z sesji Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 kwietnia 2019 r. niezabudowana, nieposiadająca dostępu do drogi publicznej dz. Nr 8253/1 jest zbywana na poprawę zagospodarowania dz. Nr 2813/2, a nie działek przyszłego nabywcy (dz. 2816/1 i 2813/1).

Zgodnie ze złożonymi w toku kontroli wyjaśnieniami przebieg sesji jest protokolowany przez pracownika obsługi biura rady, który nie jest merytorycznym pracownikiem w ww. zakresie, dlatego też wynika to z pomyłki czy też niezrozumienia tematu podczas protokolowania przebiegu sesji.

Przygotowanie postępowania na sprzedaż ww. nieruchomości należało do Inspektora w Referacie Gospodarki Komunalnej, Urbanistyki, Handlu i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu. Umowę sprzedaży zawarł p. Antoni Byrdy – Burmistrz Miasta Szczyrk.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Szczyrk w zakresie przygotowania oraz przeprowadzania postępowań na zbycie nieruchomości, stosownie do art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.).

- *W przeprowadzonych w 2016 r. przetargach ustnych ograniczonych na sprzedaż nieruchomości gruntowych, położonych w Szczyrku, oznaczonych jako: działka nr 7187 oraz działka nr 8234/2, stanowiących własność Gminy Szczyrk nie zamieszczono informacji co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne) oraz potwierdzenia dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia na zawiadomieniu o miejscu i terminie zawarcia umów sprzedaży powyższych działek, skierowanych do osób ustalonych jako nabywcy, co dodatkowo uniemożliwiało weryfikację zachowania 7-dniowego terminu zawarcia umów sprzedaży od dnia doręczenia zawiadomienia.*

Obowiązek zawiadomienia osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości wynika z przepisu art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.). Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Z kolei zgodnie z postanowieniami § 60 ust. 3 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych z dnia 18 stycznia 2011 r. (Dz.U. Nr 14, poz. 67) na egzemplarzu pisma przeznaczonym do włączenia do akt sprawy zamieszcza się informację co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne) oraz potwierdzenie dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia.

Powyższe dotyczyło:

- zawiadomienia z dnia 21 listopada 2016 r. o terminie i miejscu zawarcia aktu notarialnego na dzień 28 listopada 2016 r. (dot. zabudowanej działki nr 7187 o pow. 0,3384 ha),*
- zawiadomienia z dnia 23 grudnia 2016 r. o terminie i miejscu zawarcia aktu notarialnego na dzień 16 stycznia 2017 r. (dot. niezabudowanej działki nr 8234/2 o pow. 0,2589 ha).*

Zawiadomienia podpisał Antoni Byrdy – Burmistrz Miasta Szczyrk. Zadania związane z przygotowaniem zawiadomienia należały do inspektora (ds. gospodarki gruntami) w Referacie Gospodarki Komunalnej, Urbanistyki, Handlu i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Szczyrk w zakresie zamieszczania na zawiadomieniach o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości zbytych w wyniku przetargu, informacji co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne) oraz potwierdzenia dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia, stosownie do wymogów § 60 ust. 3 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych z dnia 18 stycznia 2011 r. (Dz. U. Nr 14, poz. 67) w związku z art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 ust. 1 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie ksiąg rachunkowych:

- W latach 2016 - 2018 niebieżąco rozliczono saldo konta „080 – Środki trwale w budowie” celem przeniesienia na stan środków trwałych zakończonych i przyjętych do używania inwestycji, czym naruszono art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1, ust. 2, ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). W myśl powyższych przepisów, poszczególne składniki aktywów i pasywów wycenia się stosując rzeczywiście poniesione na ich nabycie (wytworzenie) ceny (koszty), z zachowaniem zasady*

ostrożności, szczególności należy w tym celu w wyniku finansowym, bez względu na jego wysokość, uwzględnić: zmniejszenia wartości użytkowej w tym również dokonywane w postaci odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

Ponadto, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych. W myśl art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Powyższe było również niezgodne z zasadami funkcjonowania kont 011- „Środki trwałe” i 080- „Środki trwałe w budowie” określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), a następnie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), jak również w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 86/A z dnia 29 października 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miasta Szczyrk. Konto 011 służyło do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, natomiast na koncie 080 powinny być ewidencjonowane koszty środków trwałych w budowie oraz rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.

Zaniechanie rozliczenia inwestycji dotyczyło kont wg stanu na dzień:

- 31 grudnia 2016 r.: 080-00601, 080-04506, 080-04521, 080-04522, 080-04532, 080-04533 na łączną kwotę 1.376.948,69 zł;
- 31 grudnia 2017 r.: 080-04512, 080-04529, 080-04530, 080-04541, 080-04543, 080-04545, 080-04548, 080-04549, 080-04550, 080-04555 na łączną kwotę 658.010,87 zł,
- 31 grudnia 2018 r. : 080-04560, 080-04561, 080-04562, 080-04563, 080-04567, 080-04568, 080-04571, 080-04576, 080-04578, 080-04587 na łączną kwotę 1.494.505,79 zł,
- 31 grudnia 2019 r.: 080-04588, 080-04589, 080-04590, 080-04591, 080-04592, 080-04593, 080-04594, 080-04597 na łączną kwotę 930.789,80 zł.

Konsekwencją zaniechania terminowego rozliczenia i przyjęcia zakończonych ww. inwestycji na stan środków było opóźnienie w rozpoczęciu amortyzacji gotowych i przyjętych do używania środków trwałych oraz brak uwzględnienia kosztów amortyzacji, które w poszczególnych latach winny wynosić:

- w 2016 r. - 26.666,79 zł,
- w 2017 r. - 70.172,69 zł,
- w 2018 r. - 147.266,22 zł,
- w 2019 r. - 254.509,61 zł.

Powyższe miało także wpływ na wykazanie aktywów w bilansie w pozycji A.II.2 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, zamiast w pozycji A.II.1 „Środki trwałe” wg grup pomniejszone o umorzenie w wysokości ww. wartości amortyzacji w poszczególnych latach.

Zgodnie z § 19 instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych/dowodów/ w Urzędzie Miejskim w Szczyrku ze zmianami, wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza Miasta Szczyrk Nr 59/2005 z dnia 1 września 2005 r. dowody OT miały być sporządzane w Referacie Finansowo-Budżetowym na podstawie dowodu zakupu lub przyjęcia środka trwałego w wyniku działalności inwestycyjnej.

Procedury zawarte w instrukcji obiegu dokumentów oraz polityce rachunkowości nie przewidywały kto i w jaki sposób miał informować służby finansowe o kompletności i zdatności do użytku środków trwałych pochodzących z zakończonych inwestycji oraz w jakim terminie.

Dopiero w dniu 31 grudnia 2019 r. Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, Urbanistyki, Handlu i Rolnictwa przekazał do Referatu Finansowo-Budżetowego wykaz 31 inwestycji zakończonych i oddanych do używania w latach 2015 - 2018 (do dnia 31 grudnia) oraz 7 inwestycji zakończonych w 2019 r., z prośbą o przyjęcie ich na środki trwałe.

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Szczyrku wyjaśnili, że nierozliczanie zakończonych inwestycji było w głównej mierze wynikiem nieumyślnego przeoczenia oraz nieporozumienia pomiędzy pracownikami referatów.

Bilanse Urzędu Miejskiego w Szczyrku za lata 2016 - 2019 podpisali p. Wojciech Kufel – Zastępca Burmistrza Miasta Szczyrk oraz p. Kazimiera Egielmen – Skarbnik Miasta Szczyrk.

Wniosek nr 8

Uzupełnić procedury wewnętrzne o zasady przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu w zakresie zakończenia inwestycji i oddania do używania gotowych środków trwałych, celem bieżącego ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Szczyrku zdarzeń gospodarczych w tym zakresie oraz prawidłowego wykazania wartości rzeczowych aktywów trwałych w sprawozdaniach finansowych sporządzanych na ich podstawie, stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 10 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *W 2020 r. w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Szczyrku (jednostki) nieprawidłowo zamknięto na dzień 31 grudnia 2019 r. następujące konta: 130 – „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”, 141 – „Środki pieniężne w drodze”, 800 – „Fundusz jednostki”, 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, 860 – „Wynik finansowy”. Powyższym naruszono zasady funkcjonowania ww. kont, określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).*

Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w zarządzeniach: Nr 86/A Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 29 października 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim Szczyrk, a następnie zmienionego zarządzeniami Nr 65/2012 dnia 13 sierpnia 2012 r. oraz Nr 83/2016 z dnia 19 września 2016 r.

Zgodnie ze wskazanymi przepisami:

- *Konto 130 – służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej*
- *Konto 141 – służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze. Konto 141 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.*
- *Konto 800 – służy do ewidencji równowartości aktywów trwałych i obrotowych jednostki i ich zmian. Saldo konta 800 oznacza stan funduszu jednostki.*
- *Konto 810 – służy do ewidencji dotacji budżetowych, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków z budżetu na inwestycje. Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.*
- *Konto 860 – służy do ustalania wyniku finansowego jednostki. Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn - stratę netto, saldo Ma - zysk netto. Saldo jest przenoszone w roku następnym na konto 800 „Fundusz jednostki”.*

Powyższe konta zostały zamknięte saldami dwustronnymi.

Zgodnie wyjaśnieniami udzielonymi przez pracowników Urzędu Miejskiego w Szczyрку nieprawidłowości na powyższych kontach były spowodowane księgowaniem jednego z pracowników (pracownik na umowie na zastępstwo), na różnych oddziałach programu FK na tych samych kontach po różnych stronach. Pracownik, który zamykał rok nie zauważył obustronnego salda na tych kontach – gdyż zwrócił uwagę na salda końcowe, które były zerowe.

Obowiązki w zakresie zamykania kont księgowych należały do Inspektora w Referacie Finansowo-Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawowały: p. Kazimiera Egielman – były Skarbnik Miasta Szczyrk, a od 7 lipca 2020 r. p. Sabina Walusiak – obecny Skarbnik Miasta Szczyrk, której 17 lipca 2020 r. powierzono obowiązki i odpowiedzialność skarbnika (głównego księgowego), wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) upoważnieniem nr Or.Sa.0052.23.2020

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowo - Budżetowego w zakresie prawidłowego ustalania sald kont księgi głównej jednostki Urzędu Miejskiego w Szczyрку, stosownie do zasad funkcjonowania kont 130, 141, 800, 810, 860 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342 z późn. zm.) oraz zakładowym planie kont, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- W latach 2019 i 2020 (do dnia zakończenia kontroli) w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Szczyrku nieprawidłowo prowadzono konto 130 – „Rachunek bieżący jednostki”, co polegało na zaniechaniu stosowania ujemnego zapisu technicznego, wymaganego postanowieniami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.). Zgodnie z opisem do konta 130 zawartym w załączniku nr 3 do tego rozporządzenia, na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że stosowana technika księgowości ma zapewnić możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędne dane do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych lub innych określonych w odrębnych przepisach.

Ponadto, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości – wynikającymi z niej zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi zarządzeniem Nr 86/A Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 29 października 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miasta Szczyrk z późniejszymi zmianami, na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt, wprowadza się dodatkowy techniczny zapis ujemny (czerwony) po obu stronach konta.

Zgodnie z wyjaśnieniami, powyższe wynikało z przeoczenia pracownika, który miał dłuższą przerwę w pracy.

Do konta 130 prowadzono dwa rachunki bankowe i odrębne konta analityczne dla dochodów i wydatków budżetowych. Dane do sprawozdań budżetowych były zaczytywane z uwzględnieniem per salda każdego z ww. kont, wobec tego brak dokonywania technicznych zapisów ujemnych nie miał wpływu na dane zaprezentowane w tych sprawozdaniach.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji na koncie 130 należały do Inspektora w Referacie Finansowo-Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawowały: p. Kazimiera Egielman – były Skarbnik Miasta Szczyrk, a od 7 lipca 2020 r. p. Sabina Walusiak – obecny Skarbnik Miasta Szczyrk, której 17 lipca 2020 r. powierzono obowiązki i odpowiedzialność skarbnika (głównego księgowego), wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) upoważnieniem nr Or.Sa.0052.23.2020.

Wniosek nr 10

Zaprowadzić ewidencję na koncie 130 z uwzględnieniem technicznego zapisu ujemnego wymaganego postanowieniami załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.) oraz zarządzeniem Nr 86/A Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 29 października 2010 r. z późniejszymi zmianami w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim Szczyrk.

W zakresie inwentaryzacji:

- *Na dzień 31 grudnia 2019 r. nieprawidłowo dokonano inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald kont analitycznych prowadzonych do konta 240 - „Pozostałe rozrachunki”, skutkiem czego nie ustalono realnych sald tych kont. Powyższym naruszono art. 4 ust. 1 oraz 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Inwentaryzację zobowiązań należy przeprowadzić drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji. Ponadto zgodnie z § 17 zarządzenia Nr 2/2006 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 2 stycznia 2006 r. w sprawie ustalenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Miejskim w Szczyрку, zobowiązania podlegają inwentaryzacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami – weryfikacja sald. Celem inwentaryzacji jest stwierdzenie, czy rzeczywiście posiadane dokumenty potwierdzają istnienie określonego salda oraz czy jest ono realne i prawidłowo wycenione. Ujawnione w toku weryfikacji sald ewentualne różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych należy ująć w protokole i wyjaśnić oraz ująć w księgach rachunkowych tego roku, na który przypadał termin inwentaryzacji.*

Na podstawie zasad zawartych w pkt 3 załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 86/A Burmistrza Miasta Szczyrk z 29 października 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Szczyрку z późniejszymi zmianami, weryfikacja salda polega na porównaniu danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i ma na celu stwierdzenie, czy rzeczywiście posiadane dokumenty potwierdzają istnienie określonego salda oraz, czy jest ono realne i prawidłowo wycenione.

Powyższe polegało na braku porównania danych wynikających z ksiąg z dokumentami źródłowymi i dotyczyło weryfikacji sald zobowiązań przeprowadzonej na dzień 31 grudnia 2019 r. następujących kont: 2401700580, 2401700680, 2401700861, 2401700862, 2401700865, 2401700866, 2401700872, 2401700972, 2401701038, 2401701086, 2401701596, 2401701669, 2401701687 na łączną kwotę 129.327,81 zł. Salda pozostające na powyższych kontach dotyczyły: niezwróconych zabezpieczeń z tytułu wykonania umów, wadium w przetargu na dzierżawę nieruchomości, kaucji z tytułu dzierżaw, wpłat na społeczny komitet gazyfikacyjny.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, weryfikację kont: 2401700580, 2401711680, 02401700861 przeprowadzono na podstawie dokumentacji ręcznie prowadzonej przez osobę, która księgowała w latach 2006-2007 wpływy środków pieniężnych na powyższe konta. Dokumentacja ręczna została odnaleziona przy oddawaniu dokumentów do archiwum. W celu rozliczenia sald MA konta 2401700865 na kwotę 116.739,14 zł w 2019 r. przekazano sprawę Radcy Prawnemu. Obecnie trwa likwidacja kancelarii i nie odzyskano jeszcze dokumentów dotyczących tej sprawy. Dokumenty dotyczące sald pozostałych kont zostały wybrakowane.

Weryfikację konta 240-17 na dzień 31 grudnia 2019 r. zgodnie z zarządzeniem Nr 122/2019 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 20 listopada 2019 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych oraz powołania komisji inwentaryzacyjnej przeprowadzili: pracownik Referatu Finansowo-Budżetowego oraz pracownik Gospodarki Komunalnej, Urbanistyki, Handlu i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Szczyрку.

W protokole sporządzonym w dniu 15 stycznia 2020 r. z inwentaryzacji do konta 240-17 nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych w wyniku jej dokonania. Protokół podpisany został przez pracownika Referatu Finansowo-Budżetowego.

Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości kierownik jednostki, ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości zostaną powierzone innej osobie.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości sprawowały: p. Kazimiera Egielman – były Skarbnik Miasta Szczyrk, a od 7 lipca 2020 r. p. Sabina Walusiak – obecny Skarbnik Miasta Szczyrk, której 17 lipca 2020 r. powierzono obowiązki i odpowiedzialność skarbnika (głównego księgowego), wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) upoważnieniem nr Or.Sa.0052.23.2020.

Wniosek nr 11

Przeprowadzić inwentaryzację sald kont analitycznych do konta 240-17 celem ustalenia realnych wartości pasywów, zgodnie z art. 4 ust. 1, art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust.1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), a także zasad zawartych w pkt 3 załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 86/A Burmistrza Miasta Szczyrk z 29 października 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miasta Szczyrk z późniejszymi zmianami oraz zarządzenia Nr 2/2006 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 2 stycznia 2006 r. w sprawie ustalenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Miejskim w Szczyрку.

W zakresie dotacji:

- W 2018 r. przekazano dotację w kwocie 31.000,00 zł. dla Miejskiego Ośrodka Kultury, Promocji i Informacji w Szczyрку na zakup samochodu, bez zawarcia umowy o dotację celową, czym naruszono art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 poz. 2077 z późn. zm.).

Zgodnie z ww. przepisem zarząd jednostki samorządu terytorialnego, udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku, gdy odrębne przepisy nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności: 1) wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji; 2) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego; 3) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, z tym, że termin ten nie może być dłuższy niż terminy zwrotu określone w niniejszym dziale. Ponadto zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 poz. 862) organizator przekazuje instytucji kultury środki finansowe w formie

dotacji: 1) podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów; 2) celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji; 3) celowej na realizację wskazanych zadań i programów.

Zgodnie z wyjaśnieniami dotację udzielono na podstawie uchwały Rady Miejskiej Nr LIII/351/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. w której zwiększono dotację podmiotową dla Miejskiego Ośrodka Kultury Promocji i Informacji o kwotę 31 000 zł. Uznano powyższą dotację jako podmiotową, ponieważ zakupiony samochód był niezbędny do prowadzenia działalności bieżącej MOKPiI.

Zgodnie natomiast z treścią wskazanej w wyjaśnieniach uchwały zwiększenie wydatków w kwocie 31.000,00 zł w rozdziale 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice, kluby” dotyczyło wydatków majątkowych w tym inwestycji i zakupów inwestycyjnych. W załączniku Nr 1 do tej uchwały „Wydatki majątkowe w 2018 r.” wskazano, że wydatki majątkowe w tej kwocie przeznaczone są na dotację celową dla instytucji kultury na zakup samochodu. W planie finansowym wydatków Urzędu na rok 2018 zaklasyfikowano powyższe środki w dziale 920 – „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” rozdział 92109 - „Domy i ośrodki kultury, świetlice, kluby” § 6220 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych”.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych za całość gospodarki finansowej odpowiadał p. Antoni Byrdy – Burmistrz Miasta Szczyrk.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta w Szczyрку w zakresie prawidłowego udzielenia dotacji celowej zgodnie z wymogami art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) oraz art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 poz. 862) mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

- W 2019 r. zaniechano opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej wyniku otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu ochrony i promocji zdrowia w 2019 r. na „Organizację letniego wypoczynku połączonego z profilaktyką i psychoedukacją ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią” oraz „Organizację imprez bezalkoholowych promujących trzeźwość”, zleconych przez Gminę Szczyrk organizacjom pozarządowym.

Powyższym naruszono art. 15 ust. 2j w związku z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.). Stosownie do powyższych przepisów wyniki otwartego konkursu ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w art. 13 ust. 3. tj. w Biuletynie Informacji Publicznej, w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń, na stronie internetowej organu administracji publicznej.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez pracowników Urzędu Miejskiego w Szczyrku przyczyną nie opublikowania wyników otwartego konkursu ofert była nieuwaga osób wchodzących w skład komisji konkursowej, odpowiedzialnej za prace związane z konkursem.

Zadania w zakresie zamieszczenia ogłoszenia o wynikach konkursu w BIP oraz na stronie internetowej należały do członków komisji konkursowej powołanej zarządzeniem Nr 7/2019 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 29 stycznia 2019 r.

- W 2019 r. przyjęto jako prawidłowe rozliczenie dotacji udzielonej na realizację zadania pn.: „Organizacja imprezy bezalkoholowej promującej trzeźwość Jakubowe Święto” na podstawie umowy nr WF.032.93.2018GKAL.526.5.2019 z dnia 19 czerwca 2019 r., pomimo że w rozliczeniu tym wskazano wydatek dokonany z dotacji przed dniem zlecenia realizacji zadania.

Powyższe było niezgodne z art. 16 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego w trybach, o których mowa w art. 11 ust. 2, zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.

Powyższe dotyczyło faktury nr: 19/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r. na kwotę 6.000,00 zł. za przygotowanie logistyczne koncertu zespołu Turnioki.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez pracowników Urzędu Miejskiego w Szczyrku przyczyną powyższego było niedopatrzenie osób wykonujących czynności związane z realizacją wypłacenia przedmiotowej faktury, polegających na sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym przez p. Sabinę Walusiak – obecnego Skarbnik Gminy Szczyrk, sprawdzeniu wstępnym przez głównego księgowego p. Kazimiera Egielman – ówczesnego Skarbnika Gminy Szczyrk.

Zadania związane z udzielaniem, weryfikacją oraz publikacją ww. dotacji należały do Komisji Konkursowej powołanej zarządzeniem Nr 7/2019 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 29 stycznia 2019 r.

- W 2019 r. przyjęto bez uwag ofertę złożoną przez Szczyrkowski Związek Stowarzyszeń Sportowych w Szczyrku, pomimo iż nie zawierała wszystkich informacji wymaganych art. 14 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.) oraz wzorem określonym Rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań z dnia 24 października 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2057). Oferta nie zawierała informacji o zamiarze odpłatnego wykonania zadania publicznego, co było wymagane przepisem art. 14 ust 1 pkt 6 ww. ustawy oraz nie wskazano, czy oferent składający ofertę zalega bądź nie zalega z opłacaniem należności z tytułu zobowiązań podatkowych i składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z wyjaśnieniami przyczyną powyższego było niedopatrzenie ze strony członków Komisji konkursowej powołanej zarządzeniem Burmistrza Miasta Szczyrk Nr 6/2019 z dnia 29 stycznia 2019 r.

W konkursie ofert przeprowadzonym w 2019 r. na realizację zadań publicznych w zakresie „Organizacja imprezy bezalkoholowej promującej trzeźwość Jakubowe Świąto” oraz „Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej, jazdy na nartach, pływania” wymagano złożenia ofert sporządzonych wg nieaktualnego wzoru oferty tj. ustalonego poprzednio obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz.U. z 2016 r., poz. 1300).

Ponadto umowy na realizację zadań publicznych zawarto również stosując wzór określony ww. rozporządzeniem oraz do rozliczenia zadań przyjęto wzór sprawozdania określony tym rozporządzeniem.

Powyższe było niezgodne z ww. Rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych, w związku z art. 19 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.).

Zadania związane z oceną ofert należały do Komisji konkursowej powołanej zarządzeniem Nr 6/2019 oraz Nr 7/2019 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 29 stycznia 2019 r.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta w Szczyрку w zakresie:

- publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej wyników otwartych konkursów ofert stosownie do art. 15 ust. 2j ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- rozliczania dotacji mając na uwadze art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.);
- stosowania aktualnych wzorów: oferty, umowy, sprawozdania z realizacji zadania publicznego zgodnie z Rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań z dnia 24 października 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2057), mając na uwadze art. 19 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- prawidłowej kontroli przyjmowanych ofert na realizację zadania publicznego, tak aby zawierały wszystkie elementy wynikające z postanowień ww. Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań oraz zgodnie z art. 14 ust 1 pkt 6 powyższej ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W 2019 r. wypłacono nagrody jubileuszowe dwóm pracownikom Urzędu Miejskiego w Szczyrku z naruszeniem zasad określonych w § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, pracownik nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody. Nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody. Stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.*

Powyższe dotyczyło wypłaty nagrody jubileuszowej dla 2 pracowników Urzędu Miejskiego w Szczyrku po upływie odpowiednio 31 i 59 dni od dnia nabycia prawa do tej nagrody.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego przyczyną niedochowania obowiązku niezwłocznej wypłaty po nabyciu prawa do ww. nagród było niedopatrzenie pracownika w Referacie Ogólno-Organizacyjnym i Społeczno-Administracyjnym, który był odpowiedzialny za sprawy kadrowe, w tym za monitorowanie terminów wypłat nagród jubileuszowych.

Skutkiem powyższego, zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych ujęto w księgach rachunkowych dopiero w następnym miesiącu, po którym nastąpiło nabycie prawa przez pracowników do nagród jubileuszowych.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pisemnych informacji o nagrodach jubileuszowych i przekazanie ich do Referatu Finansowego był pracownik w Referacie Ogólno-Organizacyjnym i Społeczno-Administracyjnym. Nadzór nad pracownikiem sprawował Kierownik Referatu Ogólno-Organizacyjnego i Społeczno-Administracyjnego.

Wniosek nr 14

Zapewnić prawidłowe wypłacanie nagród jubileuszowych pracownikom Urzędu Miejskiego w Szczyrku stosownie do wymogów § 8 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.) mając na uwadze art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) oraz prawidłowe ujmowanie zobowiązań z tego tytułu w księgach rachunkowych Urzędu, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).

- *W latach od 2016 r. do maja 2019 r. w pismach o przyznaniu nagród oraz premii pracownikom Urzędu Miejskiego w Szczyrku nie wskazano okoliczności uzasadnienia przyznania nagród oraz premii. Zgodnie z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.), pracownikowi samorządowemu za*

szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę. Ponadto zgodnie z § 4 pkt 3 załącznika do zarządzenia Nr 26/2009 Burmistrza Miasta z dnia 12 czerwca 2009 r. z późn. zm. w sprawie wprowadzenia regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Szczyrku, premia przyznawana jest w oparciu o stopień złożoności i trudności wykonywanych zadań, dyspozycyjność pracownika w wykonywaniu zadań objętych jego zakresem działania, rzetelność i terminowość załatwiania spraw, punktualność w rozpoczynaniu i kończeniu pracy, wykonywanie dodatkowych zadań poza zakresem czynności pracownika, działania usprawniające pracę na danym stanowisku, wykazywanie inicjatywy i aktywny stosunek do wykonywanej pracy, grzeczność i uprzejmość względem interesantów, współpracowników i przełożonych, podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Pisma przyznające nagrody i premie podpisane były przez p. Wojciecha Kufel – Zastępcę Burmistrza oraz p. Antoniego Byrdy – Burmistrza.

Ponadto do dnia zakończenia kontroli w Urzędzie Miasta Szczyrk obowiązywał regulamin wynagradzania pracowników samorządowych wprowadzony zarządzeniem Nr 26/2009 Burmistrza Miasta z dnia 12 czerwca 2009 r. ze zm., w którym ustalono warunki przyznawania dodatku specjalnego dla pracowników w sposób niezgodny z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.). W powyższym regulaminie ustalono, iż, w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przyznany dodatek specjalny na czas nieokreślony. W myśl art. 36 ust. 5 ww. ustawy, pracownikowi samorządowemu może zostać przyznany dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań co oznacza, że przyznanie tego dodatku powinno mieścić się w określonych ramach czasowych.

Wniosek nr 15

Zapewnić prawidłowe dokumentowanie przyznawania nagród pracownikom Urzędu Miejskiego w Szczyrku, stosownie do art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869).

Wniosek nr 16

Podjąć działania celem dostosowania postanowień Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Szczyrku w zakresie zasad przyznawania dodatków specjalnych do zgodności z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282).

W zakresie organizacyjnym:

- *Od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia zakończenia kontroli nie zatrudniono w Urzędzie Miejskim w Szczyrku pracownika na stanowisku Sekretarza Miasta Szczyrk. Powyższe było niezgodne z art. 5 ust. 1, ust. 1a i ust. 1b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202 z późn. zm.). Stosownie do wskazanych przepisów w urzędzie gminy tworzy się stanowisko sekretarza gminy. Nabór kandydatów na wolne stanowisko sekretarza przeprowadza się nie później niż w ciągu 3 miesięcy od zwolnienia*

stanowiska. Obsadzenie stanowiska sekretarza nie może nastąpić w drodze powierzenia pełnienia obowiązków.

W Regulaminie Organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Nr 13/2007 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 16 lutego 2007 r. przewidziano stanowisko Sekretarza Miasta.

Zgodnie z wyjaśnieniami Wojciecha Kufel – Zastępcy Burmistrza, główną przyczyną braku działań w celu zatrudnienia pracownika na stanowisku Sekretarza Miasta w latach 2016 - 2020 był fakt stosunkowo małej liczby mieszkańców miasta, braku infrastruktury przemysłowej, małej ilości szkół na terenie miasta co dotychczas pozwalało na wykonywanie obowiązków służbowych przez Burmistrza Miasta, jego Zastępcę oraz kierownika Referatu Ogólno-Organizacyjnego i Społeczno-Administracyjnego, aby uniknąć nadmiernego rozrostu administracji. Obowiązki Sekretarza zostały powierzone Z-cy Burmistrza i Kierownikowi Referatu Ogólno-Organizacyjnego i Społeczno-Administracyjnego w formie obopólnych ustnych ustaleń.

Nieprawidłowość w zakresie braku zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w Szczyрку pracownika na stanowisku Sekretarza Miasta Szczyrk stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa RIO w Katowicach, Znak: WK-610/32/4/16 z dnia 23 grudnia 2016 r.

Za gospodarkę finansową jednostki w myśl art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202 z późn. zm.) odpowiedzialność spoczywała na p. Antonim Byrdy – Burmistrzu Miasta Szczyrk.

Wniosek nr 17

Podjąć działania mające na celu zatrudnienie pracownika na stanowisku Sekretarza Miasta Szczyrk zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Krzysztof Aleksander Róg

Krzysztof Róg